

LLETRES NUEVES

AL COLLAZU MUERTU

Duérmete, todos duermen,
óyelos en silencio.

Vicente Gaos

*Triaste pela vida ensin sentite,
tal qu'una soma que s'esnidia'n suelu,
y dexástila un día ente los días
ensin facer argüellu.*

*Fuxisti nesa hora'n que la llume,
al riesgar l'alborciada, faise fuebu;
dexasti de suañar nesi menutu
en que s'esñüza'l sueñu.*

*Rabuñóte la muerte y el sollutu,
que foi así'l to postrer alientu,
féxose 'n to gargantia, ya ensin quexes,
un sospiru de xelu.*

*Ya nun hai no to ánima adurmía,
d'hores que colaron el recuerdu:
les páxines del llíbru de to vida
peslláronse'n silenciu.*

*La paz llegóse a tí y, endolcando,
en esplumes de ñube'l to cuerpu,
ponxo sos manes enes tos mexelles
y adurmióte nel tiempu.*

*Y el to espíritu, en viaxe sin orielles,
riba la mar, en esnalar etenru,
foise pel cielu azul, haza mui lloñe,
p'algamar un lluceru.*

Lorenzo Novo Mier

*...Ya la lluz traiciuniega del tiempu
espeyaráse 'n mí,
ya you, cumu siempre al aldu, diréi:
«Sei de la vida, tamién del home, agora...»*

*Ya los páxaros prietos canciarán
nuna murnia total
ya entoncias nun tendréi ya
outra cousa que señalda.
Ya la engafentada fuercia del tiempu
tará ya pa siempre desfaciéndose 'n mí,
arricándome a poucu ya poucu
el miou you verdadeiru,
pa deixame nudu d'esperanza
ya cubiciosu del Dious etenru.*

*Ya sei qu' entós,
anque nun sepa de llunas nin de serondaes,
daréi la razón
a aquel you que naide pescanciaba,
(mediu clásicu ya mediu rumánticu),
ya que-y petaba escomenzar a ser poeta.*

Bello Fernán

ASTURIAS: CANTU MATERIAL

I

*Ocuparon, dulces, seliquino, la marina
col riscar primeru de la hestoria:
Bañugues, Covarrosa, Cerezal,
La Lluera, Les Pedroses,
Entefoces,
y ellí fueren dexando los sos ñicios:
la solombra la cabra y el caballu,
l'hachu col que fende los güesos,
el debuxu del pexe del Pindal,
y los aperios:
l'hachu col que fandé los güesos,
el cochiellu de piedra
col que tayá la carne,
la flecha, el rascañón,
l'aguya y el martiellu.*

*D'ellí subieron,
y subimos,
colaron y colamos,
esguilando pel Fitu, Pena Ubina,
el cordal del Aramu,
los picos de Payares,
les biesques de Quirós,
los llagos de Somiedo;
retrucando a los llobos,
mirando al osu en tientes,
Ibias, Suarón enriba,
dende'l Eo hasta'l Deva.*

*Y peruquiera l'home fue dexando
los ñicios la so xera:
el cabanón, el horru,
la ferrería, el mazu,
el furacu ena tierra de la mina,
el monte derrompiu pa la era,
el «poblu», el cementeriu...*

*Y con él, allargando'l so brazu,
contiando'l so coral,
dando puxu al camientu,
el mundu fechu home:
los aperios.*

II

LOS APERIOS

Rede

*Podriella de la vista y de les brises,
caxellu al aire onde enmielga'l sol
el melgueru collar de les sos clines
y l'ingrientu calor de la raxón.*

*Tántalu fechu argayu, lloramíngues
cerquillina'l to amante oyendo'l son,
exugaes vidayes y veries
na murnia soledá del malecón.*

*Brazu l'home, palpuñu tremorosu
col que gasaya'l fondu de les agües
en trebeyu rixegu y amorosu,
pal fin, biltu d'amor, tornar al aire
comu un rellumu'n plata gasayosu
qu'encadarma la mar ente les manes.*

Llabiegu

*Talo que tú naide conoz ayures
el tastu lletu qu'ufierten les coraes,
buxes, prietes, marielles, colloraes,
d'esta fiya del agua que ye Asturias.
Llanza de pez, llingua blandia qu'adulces
faces sollivia, eries, pumaraes,
camudando'n camperes pedregales,
n'aloyeres fasteres tierras murnies.*

*Aladru que pigacia embaxu l'horru
o va abriendo les seches col ganáu,
a tí débete Asturias el so rostru,
pola reya del tiempu debuxáu;
cola semu del puxu del to llombu
fue jiándose l'home al to delláu.*

Picu

*Collazu de la lluna amenorgada,
retueyu del venáu muertu al esperu,
guañu la piedra, biltu del ferreru,
soledá a la maera condergada.*

*¡Quantayá d'esta tierra na metada,
de la sierra l'Aramu nel veneru,
siguiendo tres la llume del mineru
atopaste la muerte abellugada!*

*Lleu enxamás cordal hubo nin riega,
vallada onde'l to llabiu nun cincara
les perllentes coraes de la tierra.*

*¡Arbol exugu de fruta amatagada,
coral l'home qu'afala la so xera,
picaniellu d'Asturies solliviada!*

Camín

*L'escatafin del home fizo sienda
al través de los pasos y los años
pela ñeve perdura, pela biesca,
pa col pindiu cordal o pa los vayos.*

*Degolando collaes en caneya,
abangándose'n puente pelos llanos,
malpenes fechu nes aldegues riega,
fechu Nalón en rueldos ciudadanos,
espárdese'l camín llabrando seches
pela verde corteya asturiana.*

*Fexó l'home'l camín coles sos güelles
pa dir a la marina o la montaña;
al home, home dafechu, home ensin llen-
[des,
fexo'l camín al apierta-y la nada.*

Xuan Xosé Sánchez Vicente

